

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120

90-006 Łódź

tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12

e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61-23(12)/13/AM

Łódź, dnia 17 marca 2014 r.

DECYZJA Nr RŁO 3/2014

- I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez Piotra Trzeciaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Piotr Trzeciak ALBUD z siedzibą w Radomsku, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

wobec uprawdopodobnienia stosowania przez Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Piotr Trzeciak ALBUD z siedzibą w Radomsku, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- 1) stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa-zlecenie” informacji o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, której treść nie spełnia wymogów określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1225), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 2) stosowaniu wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczenie o Odstąpieniu Umowy”, którego treść nie spełnia wymogów określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1225), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 3) stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa – zlecenie” i we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczenie o Odstąpieniu Umowy” postanowień wprowadzających konsumentów w błąd co do prawa do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 3 pkt 4 w zw. z art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom

rynkowym (Dz.U. Nr 171 poz. 1206 ze zm.) i stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

4) stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa-Zlecenie” postanowienia o treści: „*Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu*”, które jest tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296, ze zm.), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

oraz **po przyjęciu zobowiązania** Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Piotr Trzeciak ALBUD z siedzibą w Radomsku, do **podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom**, polegających na:

- wprowadzeniu do obrotu nowego wzorca umowy pn. „Umowa na dostawę i montaż okien”, zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu, w którym:

a) informacja o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa otrzyma brzmienie: „*§4 pkt 1 Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.*” i „*§4 pkt 3 Zamawiający potwierdza, iż został poinformowany o prawie odstąpienia od umowy oraz został mu doreczony wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy (Załącznik nr 1 do umowy)*”,

b) postanowienie wzorca umowy o treści: „*Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu*” zostanie wykreślone,

- wprowadzeniu do obrotu nowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu, o treści:

„Załącznik nr 1 do umowy

....., dnia.....2013 r.

.....
.....
.....

(imię i nazwisko zamawiającego)

Piotr Trzeciak
Firma ALBUD Piotr Trzeciak
Ul. Żeromskiego 18/10
97-500 Radomsko

Na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych prawa konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez

produkt niebezpieczny (t.j. Dz. U. z 2012.1225) oświadczam, że odstępuję od umowy na dostawę i montaż okien z dnia ...nr...

Przedmiotową umowę podpisałem w dniu....roku z Państwa Przedstawicielem Panem....

Zwrot uiszczonej zaliczki proszę przelać na konto....

.....
Popis Zamawiającego”

- wprowadzeniu do umów, które nie zostały jeszcze wykonane, a zostały zawarte z konsumentami według dotychczasowego wzorca „Umowa-zlecenie”, następujących zmian:

a) z zawartych umów zostanie usunięte postanowienie pkt 2 o treści: *„Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu”*,

b) postanowienie pkt 5 o treści: *„Konsument ma prawo do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ustawy 1 z dn. 2 marca 2000 r.”* otrzyma brzmienie: *„Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.”*

c) do postanowienia pkt 1 o treści: *„W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)”* zostanie dodane postanowienie: *„Powyższe nie dotyczy sytuacji skorzystania przez konsumenta z prawa do odstąpienia od umowy, o którym mowa w pkt 5.”*

d) konsumentom, którzy są stronami tych umów zostanie doręczony nowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, zgodny z projektem przedłożonym w postępowaniu,

- doręczeniu konsumentom, których umowy były zawarte według dotychczasowego wzorca umowy „Umowa-zlecenie” i zostały wykonane w okresie trzech miesięcy poprzedzających dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu oraz informacji na piśmie, iż w przypadku skorzystania z ustawowego prawa do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa nie ma zastosowania pkt 1 umowy o treści: *„W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)”*

nakłada się na Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Piotr Trzeciak ALBUD z siedzibą w Radomsku, **obowiązek wykonania** przyjętego **zobowiązania** w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,**

nakłada się na Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Piotr Trzeciak ALBUD z siedzibą w Radomsku, obowiązek **złożenia**, w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, **informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania** zawierającej:

- a) kopie pierwszej i dwu następnych oraz trzech ostatnio zawartych umów w oparciu o wzorzec umowy pn. „Umowa na dostawę i montaż okien” zgodny z projektem przedłożonym w postępowaniu wraz z załącznikami do tych umów w postaci wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu,
- b) **informację** o liczbie konsumentów, z którymi łączył Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ALBUD z siedzibą w Radomsku, niewykonane umowy, które zostały zawarte poza lokalem przedsiębiorstwa według wzorca „Umowa-zlecenie” **wraz z dowodami nadania do tych konsumentów** propozycji zawarcia aneksu do umowy, na mocy którego z zawartych umów zostanie usunięte postanowienie pkt 2 o treści: „Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu” , postanowienie pkt 5 o treści: „Konsument ma prawo do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ustawy 1 z dn. 2 marca 2000 r.” otrzymania brzmienie: „Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.”, do postanowienia pkt 1 o treści: „W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)” zostanie dodane postanowienie: „Powyższe nie dotyczy sytuacji skorzystania przez konsumenta z prawa do odstąpienia od umowy, o którym mowa w pkt 5.” **oraz dowodami** nadania do tych konsumentów nowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu,
- c) **informację** o liczbie konsumentów, z którymi łączyły Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ALBUD z siedzibą w Radomsku, umowy, które zostały zawarte poza lokalem przedsiębiorstwa według wzorca „Umowa-zlecenie” i które zostały wykonane w okresie trzech miesięcy

poprzedzających dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji **wraz z dowodami** nadania do tych konsumentów informacji na piśmie, iż w przypadku skorzystania z ustawowego prawa do odstąpienia umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa nie ma zastosowania pkt 1 umowy o treści: „*W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)*” **oraz dowodami** nadania do tych konsumentów prawidłowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu.

Uzasadnienie

W dniach od 16 maja 2011 r. do 14 maja 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi (dalej: Prezes Urzędu) przeprowadził postępowanie wyjaśniające o sygn. RŁO-405-16/11/AM, którego celem było wstępne ustalenie, czy działania Piotra Trzeciaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Piotr Trzeciak ALBUD w Radomsku (dalej: Piotr Trzeciak) w zakresie zawierania z konsumentami umów poza lokalem przedsiębiorstwa nie naruszają zakazu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Podstawą wszczęcia postępowania było zawiadomienie Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Tomaszowie Mazowieckim o podejrzeniu stosowania przez Piotra Trzeciaka praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieinformowaniu konsumentów na piśmie o prawie odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1225) (dalej: ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów) i niewręczaniu konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu zamieszkania (siedziby), co czym mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy.

W toku postępowania wyjaśniającego, na skutek wezwań pisemnych kierowanych do Piotra Trzeciaka oraz kontroli u Piotra Trzeciaka przeprowadzonej w dniu 18 kwietnia 2013r., Prezes Urzędu ustalił, iż Piotr Trzeciak zajmuje się zakładaniem stolarki okiennej i w ramach prowadzonej działalności zawiera z konsumentami umowy poza lokalem przedsiębiorstwa. Od początku 2012 r. Piotr Trzeciak posługuje się w obrocie z konsumentami wzorcem umowy pn. „Umowa – zlecenie” i wzorem oświadczenia od odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczenie o Odstąpieniu Umowy”. Analiza stosowanych przez Piotra Trzeciaka dokumentów, w ocenie Prezesa Urzędu, dała podstawy do podejrzenia, że Piotr Trzeciak stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

W tym stanie rzeczy, Postanowieniem Nr 1/61-23/13 z dnia 17 października 2013 r., Prezes Urzędu wszczął wobec Piotra Trzeciaka postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

1) stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa-zlecenie” informacji o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, której treść nie spełnia

wymogów określonych w art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

2) stosowaniu wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczenie o Odstąpieniu Umowy”, którego treść nie spełnia wymogów określonych w art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

3) stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa – zlecenie” i we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczenie o Odstąpieniu Umowy” postanowień wprowadzających konsumentów w błąd co do prawa do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 3 pkt 4 w zw. z art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171 poz. 1206 ze zm.) i stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

4) stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa-Zlecenie” postanowienia o treści: *„Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu”*, które jest tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy cywilnego dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296, ze zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

o czym zawiadomił Piotra Trzeciaka (dowód: karty Nr 1-6).

Piotr Trzeciak nie ustosunkował się do postawionych zarzutów.

W dniu 8 listopada 2013 r. Prezes Urzędu zawiadomił Piotra Trzeciaka o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz możliwości końcowego wypowiedzenia się w sprawie (dowód: karty nr 26-27).

W odpowiedzi na to zawiadomienie, pismem z dnia 20 listopada 2013 r. Piotr Trzeciak przesłał informację, że od dnia 27 sierpnia 2013 r. i nadal przebywa na zwolnieniu lekarskim, na dowód czego złożył zaświadczenie z ZUS. Wyjaśnił także, że ze względu na stan zdrowia nie był w stanie wcześniej udzielić odpowiedzi. W piśmie tym przedłożył wzór nowego wzorca umowy i wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, które nie zawierają nieprawidłowości wskazanych w postanowieniu o wszczęciu postępowania (dowód: karty Nr 22-27). W piśmie z dnia 26 listopada 2013 r. stanowiącym uzupełnienie pisma z dnia 20 listopada 2013 r. Piotr Trzeciak złożył wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej i poinformował, że nowe wzorce wprowadzi do obrotu w ciągu 7 dni od doręczenia mu decyzji (dowód: karty Nr 28-29). W piśmie z dnia 3 grudnia 2013 r., stanowiącym dalsze uzupełnienie pisma z dnia 20 listopada 2013 r., zobowiązał się wprowadzić, na mocy aneksu, do umów zawartych według dotychczasowego wzorca, które nie zostały jeszcze wykonane zmiany dostosowujące te umowy do treści nowego wzorca umowy oraz nowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, a ponadto doręczyć konsumentom, których umowy były zawarte według dotychczasowego wzorca i zostały wykonane w okresie od dnia 1 września 2013 r. prawidłowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy oraz informacje, że pkt 1 zawartych z nimi umów nie ma zastosowania w przypadku skorzystania z ustawowego prawa odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa (dowód: karty Nr 30-31).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Piotr Trzeciak jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotem prowadzonej przez niego działalności gospodarczej jest m.in. zakładanie stolarki budowlanej (dowód: dane ze strony internetowej //http://prod.ceidg.gov.pl//). W ramach prowadzonej działalności Piotr Trzeciak zawiera z konsumentami umowy poza lokalem przedsiębiorstwa (dowód: karty Nr 14-15).

Od początku 2012 r. Piotr Trzeciak posługuje się w obrocie z konsumentami wzorcem umowy pn. „Umowa – zlecenie” i wzorem oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczenie o Odstąpieniu Umowy” (dowód: karty Nr 16-19).

We wzorcu umowy pn. „Umowa zlecenie” Piotr Trzeciak stosuje postanowienia o treści:

- „Konsument ma prawo do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ustawy 1 z dn. 2 marca 2000 r.” (pkt 5),
- „W przypadku odstąpienia przez zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się: całość zużytego materiału do przygotowania realizacji umowy wraz z kosztami transportu tych materiałów do miejsca wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi.” (pkt 1),
- „Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu” (pkt 2).

Piotr Trzeciak w toku postępowania wyjaśniającego o sygn. RŁO-405-16/11/AM oświadczył, że postanowienie dotyczące rozliczeń w razie odstąpienia zamawiającego od umowy nie ma zastosowania w przypadku konsumentów odstępujących od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

We wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczeniu Odstąpieniu Umowy” Piotr Trzeciak stosuje postanowienia: „...dnia...Ja niżej podpisany niniejszym oświadczam, że na podstawie pkt...Umowy zawartej w dniu..., dnia...pomiedzy:...a..., której przedmiotem jest:...odstępuję od powyższej umowy. Rozliczenie między stronami z tytułu odstąpienia nastąpi na zasadach określonych stosownymi zapisami wynikających z treści umowy, w szczególności pkt...Podpis...Zg. Z Ust. Z dn. 02.03.2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów Dz.U. Nr 22 poz. 271”.

We wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy Piotr Trzeciak nie oznacza swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu zamieszkania (siedziby),

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie 10 dni od zawarcia umowy. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem. Przepis art. 2 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów stanowi, że w razie odstąpienia od umowy umowa jest uważana za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że

zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Zwrot powinien nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni. Jeżeli konsument dokonał jakichkolwiek przedpłat, należą się od nich odsetki ustawowe od daty dokonania przedpłaty. Przepis art. 2 pkt 2 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów stanowi ponadto, że nie jest dopuszczalne zastrzeżenie, że konsumentowi wolno odstąpić od umowy za zapłatą oznaczonej sumy (odstępne).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, kto zawiera z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, powinien przed jej zawarciem poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, i wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby); obowiązany jest także wręczyć konsumentowi pisemne potwierdzenie zawarcia umowy, stwierdzające jej datę oraz rodzaj oraz przedmiot świadczenia i cenę. Wskazany przepis nakłada zatem na przedsiębiorcę określony obowiązek informacyjny względem konsumenta.

Do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296, ze zm.) (dalej: Rejestr) w dniu 30 czerwca 2003 r. pod poz. 40 na podstawie wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 stycznia 2003 r., sygn. akt XVII AmC 31/02, zostało wpisane postanowienie o treści: *"Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi"*.

W piśmie z dnia 20 listopada 2013 r. Piotr Trzeciak przedłożył projekt nowego wzorca umowy pn. „Umowa na dostawę i montaż okien” i nowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa. Piotr Trzeciak zobowiązał się do zaniechania stosowania zarzucanych mu praktyk w ten sposób, że:

- we wzorcu umowy „Umowa na dostawę i montaż okien” informacja o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa otrzyma brzmienie: *„§4 pkt 1 Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.”* i *„§4 pkt 3 Zamawiający potwierdza, iż został poinformowany o prawie odstąpienia od umowy oraz został mu doręczony wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy (Załącznik nr 1 do umowy)”*.

- postanowienie wzorca umowy o treści: *„Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu”* zostanie wykreślone,

- wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy otrzyma brzmienie:

„ Załącznik nr 1 do umowy

....., dnia.....2013 r.

.....
.....

.....
(imię i nazwisko zamawiającego)

Piotr Trzeciak
Firma ALBUD Piotr Trzeciak
Ul. Żeromskiego 18/10
97-500 Radomsko

Na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych prawa konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t.j. Dz. U. z 2012.1225) oświadczam, że odstępuję od umowy na dostawę i montaż okien z dnia ...nr...

Przedmiotową umowę podpisałem w dniu....roku z Państwa Przedstawicielem Panem....

Zwrot uiszczonej zaliczki proszę przelać na konto....

.....
Popis Zamawiającego”

Dodatkowo, zobowiązał się wprowadzić, na mocy aneksu, zmiany do umów, które nie zostały jeszcze wykonane, a są zawarte według dotychczasowego wzorca, dostosowujące te umowy do treści nowego wzorca umowy tj.:

a) z zawartych umów zostanie usunięte postanowienie pkt 2 o treści: *„Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu”*,

b) postanowienie pkt 5 o treści: *„Konsument ma prawo do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ustawy 1 z dn. 2 marca 2000 r.”* otrzyma brzmienie: *„Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.”*

c) do postanowienia pkt 1 o treści: *„W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)”* zostanie dodane postanowienie: *„Powyższe nie dotyczy sytuacji skorzystania przez konsumenta z prawa do odstąpienia od umowy, o którym mowa w pkt 5.”*

oraz doręczyć konsumentom, którzy są stronami tych umów nowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa.

W piśmie z dnia 3 grudnia 2013 r. Piotr Trzeciak zobowiązał się ponadto do doręczenia konsumentom, których umowy były zawarte według dotychczasowego wzorca i zostały wykonane w okresie od dnia 1 września 2013 r. prawidłowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy oraz informację na piśmie, iż w przypadku skorzystania z ustawowego prawa do odstąpienia umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa nie ma zastosowania

pkt 1 umowy o treści: „*W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)*”.

Prezes Urzędu ustalił, że w 2012 r. przychód Piotra Trzeciaka wyniósł (*tajemnica przedsiębiorstwa*) (dowód: karty Nr 22-24).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w jej art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Piotra Trzeciaka. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad I. sentencji niniejszej decyzji

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. W decyzji tej, jak wynika z art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań. Zgodnie z art. 28 ust. 3 tej ustawy, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Przytoczony powyżej przepis, jako przesłanki warunkujące możliwość wydania decyzji wskazuje: uprawdopodobnienie, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 oraz zobowiązanie się przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom.

W niniejszym postępowaniu wymaga zatem rozważenia, czy wskazane warunki zaistniały w odniesieniu do działań i zobowiązań Piotra Trzeciaka, a ponadto, czy w przypadku ich wystąpienia uzasadnione jest przyjęcie zobowiązania strony postępowania i wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W pierwszej kolejności, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w przedmiotowej sprawie niezbędne jest ustalenie, czy doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego a następnie uprawdopodobnienie spełnienia przesłanek praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zarzucanych Piotrowi Trzeciakowi

Naruszenie interesu publicznoprawnego

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie jest wobec tego, aby działania przedsiębiorców, którym zarzucono naruszenie jej przepisów – stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy. Ustawa zatem, w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy, jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem działania Piotra Trzeciaka nie były ograniczone do określonych konsumentów lub ich grupy. Dotyczyły wszystkich aktualnych i potencjalnych konsumentów, z którymi Piotr Trzeciak zawarł lub mógł zawrzeć umowy.

Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uprawdopodobnienie naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

W przedmiotowym postępowaniu Prezes Urzędu postawił Piotrowi Trzeciakowi zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 ww. ustawy, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Tym samym dla uprawdopodobnienia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek:

- 1) działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity

Dz. U. z 2013 r. poz. 672) – zwanej dalej: „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” – jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Ponadto, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Piotr Trzeciak jest wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej. Prowadzi działalność gospodarczą polegającą na zakładaniu stolarki budowlanej. Piotr Trzeciak posiada zatem status przedsiębiorcy w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jako osoba fizyczna prowadząca w sposób zorganizowany i ciągły w celach zarobkowych działalność handlową i usługową.

W związku z powyższym, **Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Piotra Trzeciaka praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów została spełniona.**

Ad 2)

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest, jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Porządek prawny obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współzycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej: „Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów” – z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07). Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego.

W art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawodawca wskazał przykładowe rodzaje praktyk, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów, zaliczając do nich stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) – zwanej dalej: „k.p.c.” – naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Bezprawność praktyki wskazanej w pkt I.1 sentencji niniejszej decyzji

Jak już wskazano, art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakazuje rozumieć pod pojęciem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów m.in. naruszanie przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. W przypadku takiej praktyki za naruszające zbiorowe interesy konsumentów można uznać zachowania przedsiębiorcy naruszające przepisy ustaw, które nakładają na przedsiębiorcę określone obowiązki informacyjne względem konsumenta.

Aktem prawnym, do którego należy odwołać się w przedmiotowej sprawie jest ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie 10 dni od zawarcia umowy. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem. Zgodnie z art. 3 ust. 1 tej ustawy, kto zawiera z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, powinien przed jej zawarciem poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, i wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby); obowiązany jest także wręczyć konsumentowi pisemne potwierdzenie zawarcia umowy, stwierdzające jej datę i rodzaj oraz przedmiot świadczenia i cenę.

Z przepisu art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów wynika zatem, że przedsiębiorca zawierający z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa ma obowiązek poinformować konsumenta o prawie odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia. Piotr Trzeciak stosując we wzorcu umowy pn. „Umowa-zlecenie” postanowienie o treści: „*Konsument ma prawo do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ustawy 1 z dn. 2 marca 2000 r.*” nie wypełnia ciężącego na nim obowiązku informacyjnego względem konsumentów, albowiem nie informuje ich o terminie, w jakim mogą oni odstąpić od umowy. Do wypełnienia tego obowiązku informacyjnego nie jest wystarczające wskazanie przez Piotra Trzeciaka ustawy, która reguluje to uprawnienie, tym bardziej, że wskazanie to jest bardzo nieprecyzyjne i ogranicza się jedynie do podania daty uchwalenia ustawy, bez jednoczesnego wskazania nazwy tej ustawy.

W tym stanie rzeczy uprawdopodobniono, że działanie Piotra Trzeciaka jest bezprawne, gdyż Piotr Trzeciak nie wypełnia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Bezprawność praktyki wskazanej w pkt I.2 sentencji niniejszej decyzji

Tak jak w uzasadnieniu do pkt I.1 sentencji decyzji należy wskazać, że art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakazuje rozumieć pod pojęciem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów m.in. naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Z przepisu art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów wynika, że kto zawiera z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, powinien wręczyć konsumentowi wzór oświadczenia o odstąpieniu z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby). Stosowany przez Piotra Trzeciaka wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie zawiera oznaczenia imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania Piotra Trzeciaka. Powyższe uprawdopodobnia, że Piotr Trzeciak poprzez zaniechanie umieszczenia na wzorze wskazanych informacji nie wypełnia nałożonego na niego ustawą obowiązku informacyjnego, a zatem nie udziela konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Bezprawność praktyki wskazanej w pkt I.3 sentencji niniejszej decyzji

Art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171 poz. 1206 ze zm.) – dalej: ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, zakazane jest stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych. Zgodnie z art. 4 ust. 1 tej ustawy praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrym obyczajem i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 cytowanej ustawy praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 4 wprowadzające w błąd działanie może w szczególności dotyczyć praw konsumenta, w szczególności prawa do naprawy lub wymiany produktu na nowy albo prawa do obniżenia ceny lub do odstąpienia od umowy.

Podkreślenia wymaga fakt, iż ocena praktyki polegającej na działaniu wprowadzającym w błąd powinna być dokonywana w odniesieniu do przeciętnego konsumenta. W rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, przeciętnym konsumentem jest konsument, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny; oceny dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa. Definicja przeciętnego konsumenta zamieszczona w ustawie o sprzedaży konsumenckiej jest wynikiem dorobku orzeczniczego Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Stopniowy rozwój orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości doprowadził do utrwalenia modelu konsumenta, jako konsumenta rozważnego, przeciętnie oświeconego, mającego prawo do rzetelnej informacji niewprowadzającej w błąd, zawierającej wszelkie niezbędne dane wynikające z funkcji i przeznaczenia towaru. To, czego można oczekiwać od rozsądnego konsumenta wynika przede wszystkim z tego, jak daleko sięga obowiązek informacji handlowej, jej dostępności, jasności, niedwuznaczności, pełności i odpowiedniości. Przyjmując model przeciętnego konsumenta na potrzeby niniejszego postępowania należy wziąć pod uwagę model konsumenta – chcącego skorzystać z prawa do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, jako konsumenta rozważnego, przeciętnie zorientowanego, mającego prawo do rzetelnej informacji niewprowadzającej w błąd, zawierającej wszelkie niezbędne dane.

Dodatkowo, w celu uprawdopodobnienia, że działanie Piotra Trzeciaka stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, konieczne jest także wykazanie, że przedmiotowa praktyka jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

W literaturze przyjmuje się, że istotność zniekształcenia zachowania rynkowego konsumenta przez stosowaną praktykę rynkową pozwala uznać, że jej wpływ musi niejako popychać przeciętnego konsumenta do zmiany zachowania rynkowego. Powoduje to tym samym zniekształcenie tego zachowania, które ujawnia się, jako zniekształcenie realne lub

potencjalne decyzji konsumenta, która powinna być wyborem świadomym i efektywnym. Można, zatem uznać, że wpływ praktyki jest na tyle istotny, że pod jej wpływem proces decyzyjny konsumenta uległ wypaczeniu (zniekształceniu). Jeśli zaś chodzi o doniosłość (znaczenie) tego zniekształcenia, to należy stwierdzić, że musi ono być, co najmniej potencjalne. Uściślając wpływ nieuczciwej praktyki rynkowej na zachowanie rynkowe konsumenta musi odnieść skutek w postaci, co najmniej potencjalnego zniekształcenia zachowania rynkowego konsumenta (Komentarz do ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U.07.171.1206), [w:] M. Sieradzka, Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Komentarz, Oficyna, 2008).

W przedmiotowej sprawie uprawdopodobniono, iż działanie Piotra Trzeciaka pozostaje w sprzeczności z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta po zawarciu umowy. Dobrym obyczajem jest obowiązek przedsiębiorcy-profesjonalisty udzielania konsumentom prawdziwej, rzetelnej i pełnej informacji. W związku z tym, wzorzec umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, jak i wzór oświadczenia o odstąpieniu od takiej umowy powinien być sporządzony w sposób niesprzeczny, przejrzysty i jednoznaczny. Tymczasem Piotr Trzeciak stosuje we wzorcu pn. „Umowa-zlecenie” postanowienie o treści: *„W przypadku odstąpienia przez zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się: całość zużytego materiału do przygotowania realizacji umowy wraz z kosztami transportu tych materiałów do miejsca wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi.”* (pkt 1). W stosowanym przez niego wzorze odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczeniu Odstąpieniu Umowy” występują natomiast postanowienia: *„Ja niżej podpisany niniejszym oświadczam, że na podstawie pkt...Umowy zawartej w dniu..., dnia...pomiędzy:...a..., której przedmiotem jest:...odstępuję od powyższej umowy. Rozliczenie między stronami z tytułu odstąpienia nastąpi na zasadach określonych stosownymi zapisami wynikających z treści umowy, w szczególności pkt.....”*.

Piotr Trzeciak w toku postępowania wyjaśniającego o sygn. RŁO-405-16/11/AM oświadczył, że postanowienie dotyczące rozliczeń w razie odstąpienia zamawiającego od umowy nie ma zastosowania w przypadku konsumentów odstępujących od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

Jak już wskazano, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie 10 dni od zawarcia umowy. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem. Przepis art. 2 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów stanowi natomiast, że w razie odstąpienia od umowy umowa jest uważana za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Zwrot powinien nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni. Jeżeli konsument dokonał jakichkolwiek przedpłat, należą się od nich odsetki ustawowe od daty dokonania przedpłaty. Przepis art. 2 pkt 2 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów stanowi ponadto, że nie jest dopuszczalne zastrzeżenie, że konsumentowi wolno odstąpić od umowy za zapłatą oznaczonej sumy (odstępne). Przepis art. 17 tej ustawy stanowi natomiast, że nie można

w drodze umowy wyłączyć lub ograniczyć praw konsumenta określonych w art. 1-16e ustawy.

Pomimo oświadczenia Piotra Trzeciaka o braku stosowania postanowienia pkt 1 wzorca „Umowa-zlecenie” w przypadku skorzystania przez konsumenta z uprawnienia do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, w ocenie Prezesa Urzędu stosowany przez Piotra Trzeciaka sposób informowania konsumentów o obowiązku ponoszenia kosztów związanych z odstąpieniem od umowy może wprowadzać przeciętnych konsumentów w błąd co do zakresu ich uprawnień ustawowych związanych z odstąpieniem od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa i tym samym może powodować podejmowanie przez konsumentów decyzji dotyczących umowy (np. decyzji o zaniechaniu skorzystania z uprawnienia do odstąpienia od umowy), których by nie podjęli, gdyby nie postanowienia wzorców stosowane przez Piotra Trzeciaka. W ocenie Prezesa Urzędu działanie Piotra Trzeciaka polegające na stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa-zlecenie” postanowienia o treści: *„W przypadku odstąpienia przez zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się: całość zużytego materiału do przygotowania realizacji umowy wraz z kosztami transportu tych materiałów do miejsca wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi.”* bez wskazania, że nie ma ono zastosowania do konsumentów korzystających z prawa do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa w terminie 10 dni od jej zawarcia i jednocześnie stosowanie we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa pn. „Oświadczenie o Odstąpieniu Umowy” postanowienia o treści: *„Rozliczenie między stronami z tytułu odstąpienia nastąpi na zasadach określonych stosownymi zapisami wynikających z treści umowy, w szczególności pkt...”* może powodować u przeciętnych konsumentów mylne przeświadczenie, że skorzystanie z prawa do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa spowoduje obowiązek pokrycia przez nich kosztów przedsiębiorcy związanych z przygotowaniem realizacji umowy. Taki sposób działania Piotra Trzeciaka uprawdopodobnia, że Piotr Trzeciak stosuje nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 3, art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 3 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Bezprawność praktyki wskazanej w pkt I.4 sentencji niniejszej decyzji

Art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakazuje rozumieć pod pojęciem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów m.in. stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Na mocy art. 479⁴⁵ § 1 k.p.c., Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przesyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę tzw. formalnej jawności Rejestru, stanowiąc, że Rejestr jest jawny. Jawność Rejestru oznacza, że Rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umów uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c. od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., prawomocny wyrok ma skutek wobec osób trzecich. W ocenie Prezesa Urzędu, wpisanie postanowień do Rejestru, oznacza zatem, że od tej chwili są one zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru, dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym bądź dobrymi obyczajami. Chodzi bowiem o to, by prawa i obowiązki przyszłych potencjalnych konsumentów nie były kształtowane na podstawie postanowień umownych uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Może zdarzyć się bowiem taka sytuacja, w której przedsiębiorca stosować będzie umowę w której zawarte będą postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność tychże postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – którego odpowiednikiem w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest art. 24 ust. 2 pkt 1 – dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przedstawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli.

Piotr Trzeciak stosuje we wzorcu „Umowa-zlecenie” postanowienie o treści: *„Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu”*. Tymczasem do Rejestru w dniu 30 czerwca 2003 r. pod poz. 40 na podstawie wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 stycznia 2003 r. (sygn. akt XVII AmC 31/02) Prezes Urzędu wpisał postanowienie o treści: *„Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi”*. Termin realizacji usługi jest jednym z istotnych postanowień umowy zawieranej z konsumentem. Opóźnienie w tym zakresie może spowodować po stronie konsumenta dodatkowe koszty i niedogodności. W związku z tym niedopuszczalne jest zastrzeżenie przez przedsiębiorcę uprawnienia do opóźnienia realizacji usługi bez jednoczesnego określenia zamkniętego katalogu przesłanek umożliwiających przesunięcie terminu zakończenia realizacji inwestycji, które mogą znaleźć zastosowanie w przypadku zajścia wyjątkowych okoliczności. Odmienne uregulowanie tej kwestii stanowi naruszenie art. 385³ pkt 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16 poz. 93 ze

zm.) (dalej: k.c.), gdyż wyłącza wobec konsumenta odpowiedzialność przedsiębiorcy za nieterminowe wykonanie zobowiązania. Niczym nieograniczone zastrzeżenie opóźnienia terminu zakończenia inwestycji powoduje, że cały ciężar ryzyka inwestycyjnego przerzucony zostaje na konsumenta, co rażąco godzi w dobre obyczaje i w interesy konsumentów. Stosowane przez Piotra Trzeciaka postanowienie jest tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru co do celu, albowiem przyznaje przedsiębiorcy możliwość odsunięcia w czasie terminu wykonania usługi bez jednoczesnego precyzyjnego wskazania, jakiego rodzaju okoliczności mogą usprawiedliwić taki stan rzeczy. Pozwala to Piotrowi Trzeciakowi zwolnić się z odpowiedzialności za nieterminowe wykonanie usługi także w takich przypadkach, jak niegospodarność, czy zaniedbania organizacyjne, za które powinien ponieść odpowiedzialność. Podmiot profesjonalnie działający na rynku powinien określić w umowie realny termin wykonania zobowiązania przy uwzględnieniu wszelkich dających się przewidzieć okoliczności.

W tym stanie rzeczy w ocenie Prezesa Urzędu, zostało uprawdopodobnione, iż stosowane przez Piotr Trzeciaka praktyki są bezprawne. W związku z powyższym, Prezes Urzędu stwierdził, że druga przesłanka art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Piotra Trzeciaka praktyki naruszających zbiorowe interesy konsumentów została spełniona.

Ad 3)

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, iż „... nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2003 r., sygn. akt I CKN 504/01).

Dla uprawdopodobnienia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz jest kierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu. W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw potencjalnie znacznej liczby konsumentów tj. tych, którzy mogą zawrzeć z Piotrem Trzeciakiem umowę o zakup i montaż stolarki okiennej. W tej sytuacji bezprawne zachowanie Piotra Trzeciaka nie dotyczy interesów poszczególnych konsumentów, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów Piotra Trzeciaka.

Interes konsumentów należy przy tym rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę na zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów powiązane jest z naruszaniem interesów gospodarczych konsumentów. Pod tym pojęciem należy rozumieć zarówno naruszenie interesów *stricte* ekonomicznych (o wymiarze majątkowym), jak również prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych.

Stosowanie opisanych wyżej praktyk godzi zatem w zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec tego Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia przesłanka niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez Piotra Trzeciaka praktyk wskazanych w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

Piotr Trzeciak złożył zobowiązanie do zmiany obowiązującego wzorca umowy poprzez niezwłoczne wprowadzenie do obrotu przekazanego Prezesowi Urzędu projektu wzorca pn. „Umowa na dostawę i montaż okien” i nowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa.

W projekcie wzorca umowy pn. „Umowa na dostawę i montaż okien” informacja o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa otrzymała brzmienie: „§4 pkt 1 Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.” i „§4 pkt 3 Zamawiający potwierdza, iż został poinformowany o prawie odstąpienia od umowy oraz został mu doręczony wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy (Załącznik nr 1 do umowy)”. W projekcie tym postanowienie wzorca umowy o treści: „Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu” zostało wykreślone.

Projekt wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy otrzymał brzmienie:

„Załącznik nr 1 do umowy

....., dnia.....2013 r.

.....
.....
.....

(imię i nazwisko zamawiającego)

Piotr Trzeciak
Firma ALBUD Piotr Trzeciak
Ul. Żeromskiego 18/10
97-500 Radomsko

Na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych prawa konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (t.j. Dz. U. z 2012.1225) oświadczam, że odstępuję od umowy na dostawę i montaż okien z dnia ...nr...

Przedmiotową umowę podpisałem w dniu....roku z Państwa Przedstawicielem Panem....

Zwrot uiszczonej zaliczki proszę przelać na konto....

.....
Popis Zamawiającego”

Dodatkowo, Piotr Trzeciak zobowiązał się wprowadzić na mocy aneksu, zmiany do umów, które nie zostały jeszcze wykonane, a są zawarte według dotychczasowego wzorca, dostosowujące te umowy do treści nowego wzorca umowy tj.

a) z zawartych umów zostanie usunięte postanowienie pkt 2 o treści: *„Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym terminu”*,

b) postanowienie pkt 5 o treści: *„Konsument ma prawo do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ustawy 1 z dn. 2 marca 2000 r.”* otrzyma brzmienie: *„Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.”*

c) do postanowienia pkt 1 o treści: *„W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)”* zostanie dodane postanowienie: *„Powyższe nie dotyczy sytuacji skorzystania przez konsumenta z prawa do odstąpienia od umowy, o którym mowa w pkt 5.”*

oraz doręczyć konsumentom, którzy są stronami tych umów nowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa.

W piśmie z dnia 3 grudnia 2013 r Piotr Trzeciak zobowiązał się ponadto doręczyć konsumentom, których umowy były zawarte według dotychczasowego wzorca i zostały wykonane w okresie od dnia 1 września 2013 r., a zatem w okresie ostatnich 3 (trzech) miesięcy, prawidłowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy oraz informację na piśmie, iż w przypadku skorzystania z ustawowego prawa do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa nie ma zastosowania pkt 1 umowy o treści: *„W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)”*.

W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu uznał, że w niniejszej sprawie zasadne i celowe jest skorzystanie z instrumentu prawnego przewidzianego w art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i przyjęcie złożonego przez Piotra Trzeciaka zobowiązania. Nowy wzór umowy oraz nowy wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, które Piotr Trzeciak zobowiązał się wprowadzić do obrotu nie zawierają nieprawidłowości wskazanych przez Prezesa Urzędu w postanowieniu o wszczęciu postępowania. Jednocześnie Piotr Trzeciak wyraził gotowość do dobrowolnego wyeliminowania z obrotu skutków zarzucanej mu praktyki zarówno w stosunku do konsumentów, z którym łączy go niewykonane jeszcze

umowy zawarte na podstawie dotychczasowego wzorca, jak i wobec konsumentów, których umowy zostały wykonane w okresie ostatnich trzech miesięcy.

Prezes Urzędu podkreśla, że art. 3 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów wprowadza szczególną sankcję dla przedsiębiorcy związaną z zaniechaniem przekazania konsumentom informacji o prawie odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa. Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, jeżeli konsument nie został poinformowany na piśmie o prawie odstąpienia od umowy, bieg terminu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, nie rozpoczyna się. W takim wypadku konsument może odstąpić od umowy w terminie 10 dni od uzyskania informacji o prawie odstąpienia. Konsument nie może jednak z tego powodu odstąpić od umowy po upływie trzech miesięcy od jej wykonania. Wynikający z zobowiązania Piotra Trzeciaka obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów uwzględnia regulację art. 3 ust. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów i skutkuje przywróceniem konsumentom, z którymi Piotr Trzeciak zawarł umowy poza lokalem przedsiębiorstwa według wzorca „Umowa-zlecenie” i umowy te wykonał w okresie ostatnich trzech miesięcy prawo do odstąpienia od umowy bez ponoszenia z tego tytułu żadnych sankcji finansowych. Tak samo złożone zobowiązanie zabezpiecza interesy konsumentów, których umowy zostały zawarte według wzorca „Umowa-zlecenie”, lecz nie zostały jeszcze wykonane, albowiem powoduje, że w stosunku do tych konsumentów bieg terminu do odstąpienia od umowy zaczyna się na nowo – z dniem otrzymania prawidłowego pouczenia o prawie odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa. W ten sposób interesy konsumentów, z którymi Piotr Trzeciak zawarł umowy, jak i konsumentów, z którymi może zawrzeć umowy w przyszłości zostały w równorzędny sposób zabezpieczone.

Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu przyjął zatem zobowiązanie Piotra Trzeciaka wyznaczając termin jednego (1) miesiąca od dnia doręczenia decyzji na wykonanie zobowiązania. Powyższy termin w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający na wprowadzenie do obrotu zmienionego wzorca umowy i nowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji, o której mowa w ust. 1 tego artykułu Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Wobec tego Prezes Urzędu nałożył na Piotra Trzeciaka obowiązek złożenia w terminie dwóch (2) miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, zawierającej:

- a) kopie pierwszej i dwu następnych oraz trzech ostatnio zawartych umów w oparciu o wzorzec umowy pn. „Umowa na dostawę i montaż okien” zgodny z projektem przedłożonym w postępowaniu wraz z załącznikami do tych umów w postaci wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu,
- b) informację o liczbie konsumentów, z którymi łączy Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ALBUD z siedzibą w Radomsku, niewykonane umowy, które zostały zawarte poza lokalem przedsiębiorstwa według wzorca „Umowa-zlecenie” wraz z dowodami nadania do tych konsumentów propozycji zawarcia aneksu do umowy, na mocy którego z zawartych umów zostanie usunięte postanowienie pkt 2 o treści: „*Przyjmujący zamówienie zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji wykonania usługi do 31 dni od ustalonego z zamawiającym*

terminu” , postanowienie pkt 5 o treści: „Konsument ma prawo do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ustawy 1 z dn. 2 marca 2000 r.” otrzyma brzmienie: „Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy bez podania przyczyny. Aby dochować terminu odstąpienia oświadczenie o odstąpieniu (stanowiące załącznik nr 1 do umowy) wystarczy wysłać pocztą przed upływem terminu na adres wykonawcy. W przypadku skutecznego odstąpienia od umowy przez Zamawiającego wpłacona zaliczka podlega zwrotowi w terminie 7 dni.”, do postanowienia pkt 1 o treści: „W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)” zostanie dodane postanowienie: „Powyższe nie dotyczy sytuacji skorzystania przez konsumenta z prawa do odstąpienia od umowy, o którym mowa w pkt 5.” oraz dowodami nadania do tych konsumentów nowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu,

c) informację o liczbie konsumentów, z którymi łączyły Piotra Trzeciaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą ALBUD z siedzibą w Radomsku, umowy, które zostały zawarte poza lokalem przedsiębiorstwa według wzorca „Umowa-zlecenie” i które zostały wykonane w okresie trzech miesięcy poprzedzających dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z dowodami nadania do tych konsumentów informacji na piśmie, iż w przypadku skorzystania z ustawowego prawa do odstąpienia umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa nie ma zastosowania pkt 1 umowy o treści: „W przypadku odstąpienia zamawiającego od wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie, ewentualnie uniemożliwienia przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, iż zamawiający poniesie koszty, na które składają się całość zużytego materiału do przygotowania realizacji wykonania usługi wskazanego przez zamawiającego oraz koszty delegowania pracowników do wykonania tej konkretnej usługi (przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona)” oraz dowodami nadania do tych konsumentów prawidłowego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu.

W ocenie Prezesa Urzędu termin dwumiesięczny na złożenie informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania jest terminem adekwatnym do spełnienia wyżej wymienionego obowiązku.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury*

Barbara Romańczak-Graca